

Mat, Ema, Tică și eu în vacanță

Caiet cu activități integrate

Clasa a IV-a

CUPRINS

La Târgoviște	5
În ținuturile Moldovei	13
Castelul Huniazilor	22
Muzeul Nicolae Grigorescu	30
Castelul Peleș	37
Leonardo da Vinci	46
Roma	55

Mat, Ema și Tică sunt cu părinții în excursie, la Târgoviște. Au aflat la școală, în orele de istorie, că acest oraș a fost capitală și reședință domnească și sunt interesați să afle mai multe amănunte. Acum au și timpul necesar pentru explorare, fiind în vacanță. E plăcut să afli lucruri noi, să vezi și să înțelegi cum trăiau oamenii din alte perioade.

Mat e pasionat de cruciade și a citit că prima mențiune a orașului, datând din anul 1396, a fost făcută de un cruciat bavarez, Johann Schiltberger, aflat în oraș cu ocazia pregătirilor luptei de la Nicopole.

Copiii, însotiti de părinți, încep vizitarea orașului cu ruinele Curții Domnești, a celebrului Turn al Chindiei. Acest turn de observare a fost construit în timpul domniei lui Vlad Țepeș, care a urcat pe tron în 1456.

Turnul a fost construit în scopuri militare, clădirea a servit drept punct de pază, foișor de foc, dar și drept spațiu pentru depozitarea tezaurului. În prezent, clădirea măsoară 27 de metri în înălțime și 9 metri în diametru. Între anii 1847 și 1851, turnul a fost complet restaurat de către domnitorul Gheorghe Bibescu, acesta impunând și înălțarea sa cu circa 5 metri față de construcția inițială.

Mat, Ema și Tică află de la ghidul însotitor că orașul Târgoviște a devenit principala reședință domnească a Țării Românești în timpul lui Mircea cel Bătrân, primul act oficial pe care l-a scris aici datând din anul 1406. În 1585, domnitorul Petru Cercel a ridicat Biserica Domnească din Târgoviște.

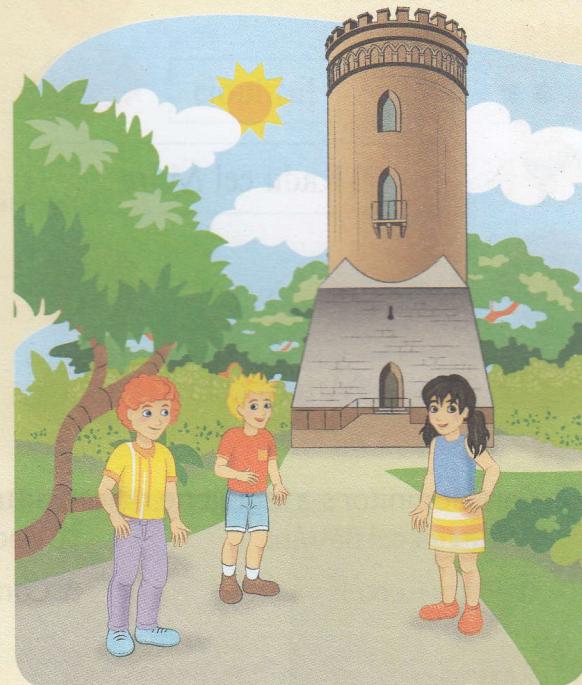
Ultimul domnitor care a păstrat Târgoviștea ca reședință de vară a fost Constantin Brâncoveanu, până în 1714.

La „Muzeul tiparului și al cărții vechi”, cei trei copii descoperă că la Mănăstirea Dealu s-a instalat, din porunca domnitorului Radu cel Mare, prima tipăriță din Țara Românească. Prima carte – un Liturghier¹ – s-a tipărit în 1508, de către meșterul tipograf Macarie, care învățase meșteșugul la Venetia, Italia. Această informație le stârnește curiozitatea și-i face să-și dorească și vizitarea mănăstirii.

La Mănăstirea Dealu află că domnitorul Radu cel Mare, între 1499-1501, a reclădit biserică mănăstirii. Tot aici sunt informații că mănăstirea a avut, între timp, și alte destinații: lagăr de prizonieri, școală de soldați, liceu, depozit de muniție, iar acum este din nou mănăstire.

La Grădina Zoologică de lângă Curtea Domnească descoperă multe lucruri interesante despre animale. Copiii văd rațe mandarin, reptile, mufloni, canguri, lame, struți și ratoni.

Deși frânti de obosale, Mat, Ema și Tică sunt fericiți: au văzut și li s-au dezvăluit multe „secrete” din istorie și nu numai.

¹ liturghier – carte care cuprinde rânduiala slujbei bisericești ce are loc duminica și la sărbători religioase

1. Din timpul cărui domnitor datează prima atestare documentară a orașului Târgoviște?

- a. Mircea cel Bătrân;
- b. Vlad Țepeș;
- c. Radu cel Mare;
- d. Petru Cercel;
- e. Constantin Brâncoveanu.

c. Radu cel Mare

e. Constantin Brâncoveanu

a. Mircea cel Bătrân

Eu

2. Care domnitor s-a îngrijit de ridicarea Turnului Chindiei?

- a. Mircea cel Bătrân;
- b. Vlad Țepeș;
- c. Radu cel Mare;
- d. Petru Cercel;
- e. Constantin Brâncoveanu.

d. Petru Cercel

b. Vlad Țepeș

c. Radu cel Mare

Eu

3. Care a fost ultimul domnitor care a folosit orașul Târgoviște drept reședință de vară?

- a. Mircea cel Bătrân;
- b. Vlad Țepeș;
- c. Radu cel Mare;
- d. Petru Cercel;
- e. Constantin Brâncoveanu.

e. Constantin Brâncoveanu

a. Mircea cel Bătrân

d. Petru Cercel

Eu

Respect. Ce subiect îl pasionează pe Mat?

cruciadele

croșetatul

cioplitul

Eu

5. Cine a fost primul meșter tipograf din Țara Românească?

Marcel

Mihai

Macarie

Eu

6. În ce țară a învățat meserie primul meșter tipograf din Țara Românească?

Spania

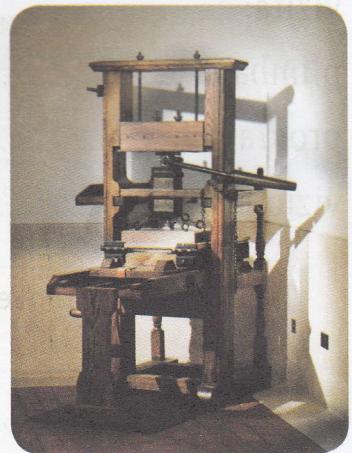

Italia

Grecia

Eu

7. În ce an a apărut prima carte în Țara Românească?

1508

1608

1908

Eu

8. Construiește câte două propoziții în care să arăți sensurile diferite ale cuvintelor:

a. nouă;

b. noi.

Model: ton – veston

_____ + dat = _____

_____ + zeu = _____

_____ + por = _____

_____ + liță = _____

_____ + mată = _____

_____ + valer = _____

_____ + marin = _____

_____ + nadă = _____

_____ + doabe = _____

_____ + tier = _____

_____ + geți = _____

_____ + cete = _____

_____ + sal = _____

_____ + rabie = _____

_____ + ier = _____

10. Scrie verbele care se formează pornind de la substantivele de mai jos.

Model: armă – a arma

vizită:

cal:

plimbare:

admirație:

program:

întuneric:

vizionare:

copie:

11. Scrie verbele provenite din adjectivele de mai jos.

Model: curajos – a încuraja

mare:

înalt:

vechi:

rar:

verde:

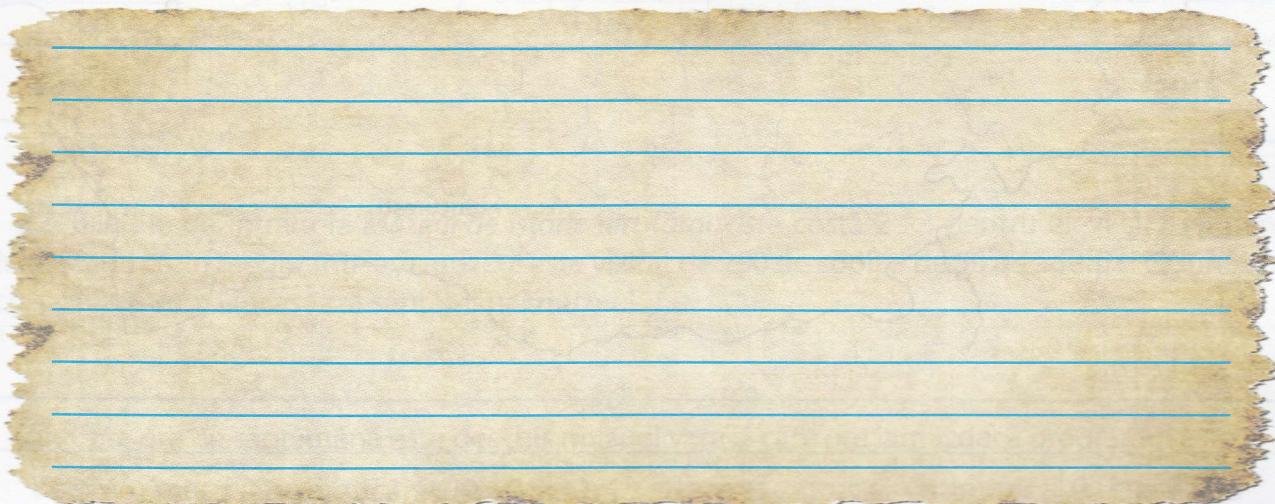
frumos:

12. Construiește un text de 10–15 propoziții cu titlul „Povești incredibile în Muzeul de istorie”.

În redactarea textului, vei urmări:

- » introducerea cu atenție a personajelor și portretizarea lor;
- » descrierea locului întâmplărilor;
- » folosirea corectă a timpului acțiunii;
- » construirea dialogurilor.

13. Ai uitat că aveai de lucrat la un proiect, împreună cu cel mai bun coleg al tău. Scrie-i un bilet în care îi ceri scuze și-i mulțumești că l-a finalizat singur, fără să te dea de gol.

14. Muzeul de istorie va fi reorganizat temporar pe mai multe secțiuni, pe etaje diferite. Mat, Ema și Tică și-au făcut o listă cu secțiunile pe care vor să le vadă neapărat. Trasează săgeți de la fiecare secțiune la butonul potrivit al liftului. Fiecare secțiune a muzeului are notat în față același număr cu numărul etajului la care se află.

I. Epoca de piatră

1

6

II. Tezaurul dacic

IX. Comunismul

2

7

VIII. Al Doilea Război Mondial

IV. Migrațiile

3

8

VI. Domniile fanariote

X. Era computerelor

4

9

III. Marea Unire

V. Evul Mediu

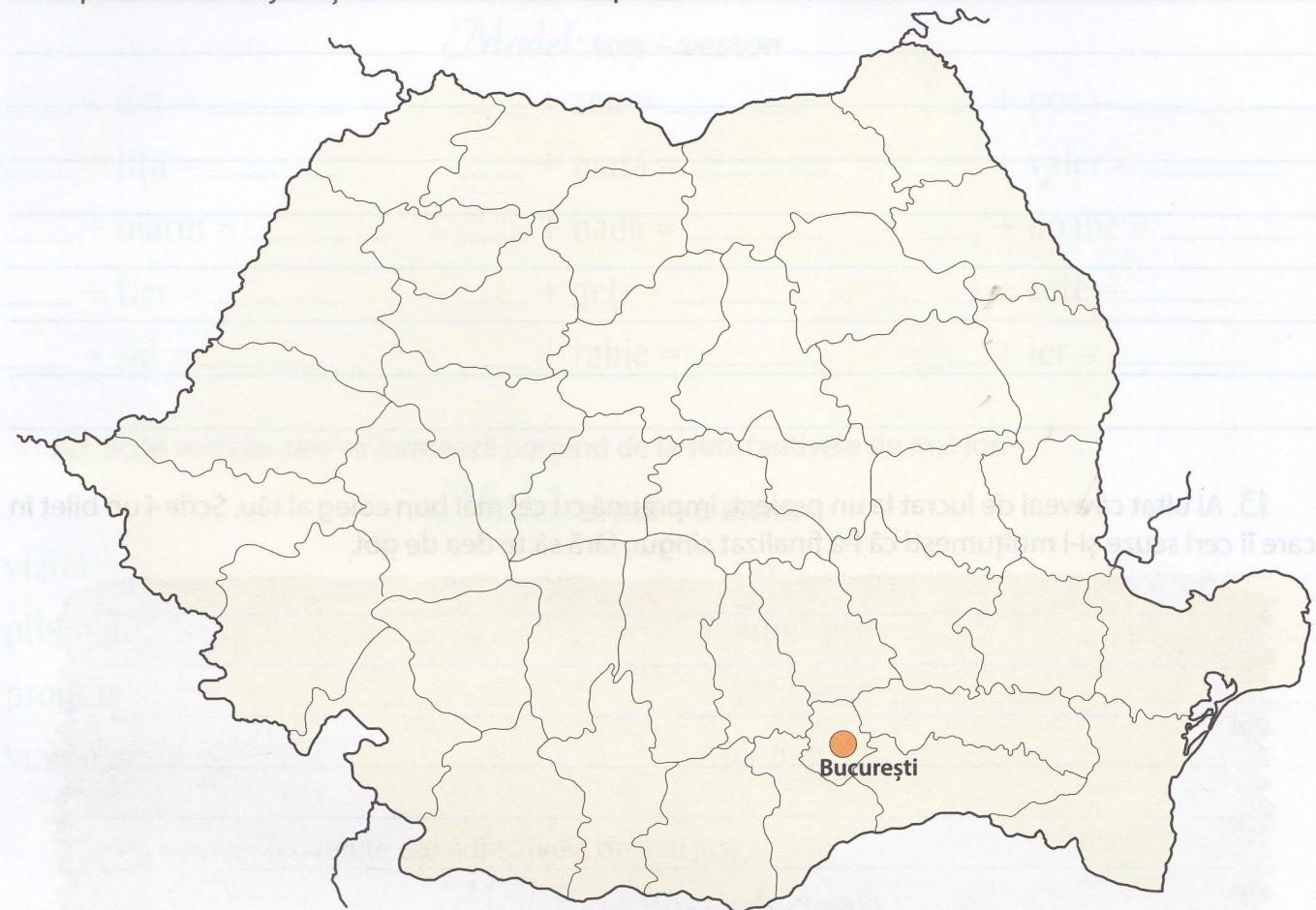
5

10

VII. Primul Război Mondial

15. Găsește pe harta României orașul Târgoviște. Precizează județul a cărui reședință de județ este.

Scrie pe hartă cu ce județe se învecinează începând de la Sud, în sensul acelor de ceasornic.

16. În ce zonă a țării e așezat orașul Târgoviște?

- a. Sud; b. Nord; c. Est; d. Vest.

a. Sud

d. Vest

b. Nord

Eu

17. Capitala cărei țari românești a fost Târgoviște?

- a. Țara Românească; b. Moldova; c. Dobrogea; d. Transilvania.

c. Dobrogea

a. Țara Românească

b. Moldova

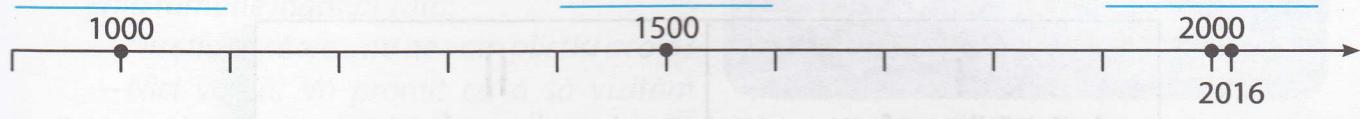
Eu

b. În ce secol a încetat Târgoviște să mai fie capitală?

19. Câte secole a fost Târgoviște capitală, știind că a avut acest statut din 1396 până în 1714?

20. Ce „vârstă” împlinește anul acesta orașul Târgoviște?

21. Așază pe axa timpului datele: prima atestare a orașului Târgoviște, apariția primei cărți în Țara Românească, anul ridicării Bisericii Domnești, anul terminării mănăstirii Dealu, prezentate în text.

22. Biletele de intrare la *Muzeul de Istorie din Târgoviște* costă 2 lei pentru elevi și 7 lei pentru adulți. Știind că, în medie, într-o zi muzeul este vizitat de 200 de copii și de 50 de adulți și că luna este închis, află ce sumă încasează săptămânal muzeul.

23. Câte ore pe săptămână este deschis muzeul vara și câte ore iarna, dacă programul este:

Vara: marți – duminică: 9:00 – 18:30 **Iarna:** marți – duminică: 9:00 – 17:00
luni – închis

24. Astăzi Turnul Chindiei are o înălțime de 27 m, dar el a fost înălțat cu 5 m față de construcția inițială, de domnitorul Gheorghe Bibescu, între anii 1847–1851, când a fost restaurat.

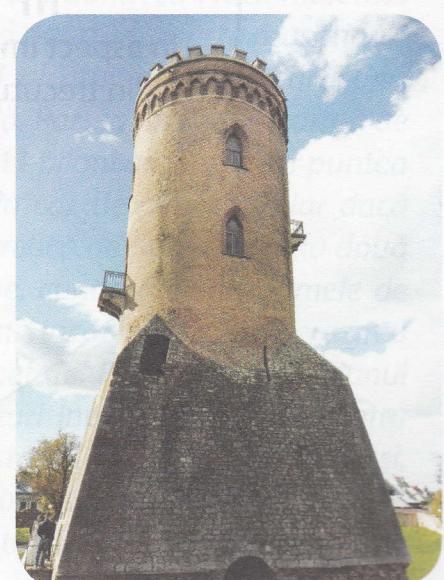
a. Ce înălțime avea inițial Turnul Chindiei?

b. Câți ani a durat restaurarea?

c. În ce secol s-a făcut restaurarea?

25. Pentru excursia de la Târgoviște, Mat, Ema și Tică au venit din direcții diferite, fiecare dintre ei fiind cu părinții la bunici la București, la Pucioasa, respectiv, la Răcari.

Pozitionarea aproximativă față de Târgoviște:

București: la 80 km sud-est; **Pucioasa:** la 20 km nord; **Răcari:** la 40 km sud-est.

- a.** Dacă toți ar porni spre Târgoviște la ora 8.00, și s-ar deplasa cu aceeași viteză, scrie, fără să calculezi, cine ar ajunge primul.

- b.** Dacă viteza medie de deplasare a fiecărei mașini folosite pentru a ajunge la Târgoviște este de 60 km/h, în cât timp ajunge fiecare copil la destinație?

- 26.** Desenează, pe blazonul de mai jos, ce lucruri te caracterizează/te reprezintă:

